

ת"פ 29852/06/14 - מדינת ישראל נגד ד' ק' - נוכח

בית משפט השלום בקריית גת

20 דצמבר 2017

ת"פ 29852-06-14 מדינת ישראל נ' ק'
בפני כב' הסגנית נשיאה נגה שמואלי-מאייר
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד לירן פרג' - נוכחת
נגד
ד' ק' - נוכח
ע"י ב"כ עו"ד מאיה סטול רייטן - נוכחת

המאשימה

הנאשם

גזר דין

א. רקע עובדתי

1. כפי הנטען בכתב האישום המתוקן, ביום 12.06.2014 בשעה 02:30, על רקע רצונה של זוגתו מזה כ- 13 שנים (להלן: "**המתלוננת**") להתגרש ממנו, ובשעה שזו ישנה בסלון הדירה, הנאשם העיר אותה ואמר לה כי היא הרסה לו את החיים. בנסיבות אלה, המתלוננת ניסתה לצאת את הדירה על מנת להזעיק עזרה, אולם הנאשם חסם בגופו את היציאה. בסופו של דבר המתלוננת הצליחה לצאת ולאחר שצלצלה בבית השכן, הנאשם תקף אותה בכך שדחף אותה בחזרה לדירה. עוד ומיד לאחר מכן, הנאשם נטל סכין מהשולחן בדירה, הניפה לעבר המתלוננת, וגרם לה לשריטה בבטנה. לאחר שלהב הסכין נשבר, פנה הנאשם למגירת הסכינים בדירה ונטל סכין נוספת, הניפה לעבר המתלוננת ופצע אותה פצע קטן ביד ימין שלה. עוד ובהמשך, ולאחר שגם הלהב של הסכין השנייה נשבר, הנאשם נטל סכין נוספת מהמטבח וניסה לחתוך את עצמו בידו.
2. הנאשם הודה במיוחס לו לעיל, ועל יסוד הודאתו זו הורשע בעבירה של **פציעה כשעבריין מזוין**, לפי סעיפים 334 ו-335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").
3. במסגרת הסדר הטיעון, הוסכם כי הנאשם יופנה לשירות המבחן וכי אם התסקיר שיתקבל בעניינו יהיה חיובי, המאשימה תגביל את עמדתה העונשית לשישה חודשים מאסר בעבודות שירות, ללא ניכוי ימי המעצר. מנגד, הוסכם כי ההגנה תוכל לטעון לעניין העונש כראות עיניה.
4. תסקיר שירות המבחן שהתקבל בעניינו של הנאשם נושא אופי חיובי, ובסופו המלצה להשית עליו ענישה בדמות צו מבחן וצו של"צ. בגוף התסקיר, עומד שירות המבחן על קורות חייו וחיי משפחתו של הנאשם, יחסו לעבירה, מצבו הבריאותי-נפשי, ההליכים השיקומיים שבהם השתתף, עמדתה של המתלוננת, ועוד. מטעמים של צנעת הפרט לא אעלה עלי גזר הדין את המפורט בתסקיר האמור, וזאת למעט אותם נתונים הרלוונטיים לשאלת העונש, שאליהם אתייחס בהמשך.

ב. טיעוני הצדדים (עיקרי הדברים)

5. באת כוח המאשימה עמדה על מעשיו של הנאשם, הערכים המוגנים שנפגעו ועל הנסיבות המחמירות שנלוו אליהם; ועתרה לקבוע מתחם עונש הנע בין 12 ל- 48 חודשים מאסר. בהמשך, הלה הפנתה לנסיבותיו האישיות המורכבות של הנאשם, לעברו הפלילי הנקי ולהליך השיקומי-טיפולי שעבר; ובהינתן אלה, הסכימה כי יש מקום לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם, אלא שלדידה לא באופן המומלץ על ידי שירות המבחן, אלא בהתאם להגבלתה העונשית את עצמה, קרי לשישה חודשים מאסר לריצוי בעבודות שירות, ללא ניכוי ימי מעצר, וזאת לצד מאסר מותנה ופיצוי.
6. מנגד, באת כוח הנאשם הפנתה, בין היתר, לתיקונים של כתב האישום ולכך שפציעתה של המתלוננת איננה מצויה ברף חומרה גבוה. כמו כן, את עיקר יתרה השליכה ההגנה על מצבו הנפשי של הנאשם, אותו היא פירטה בהרחבה הן בטיעוניה לעונש והן במסמכים שהוגשו לעיוני (נ/1 עד נ/4), תוך שנטען כי העבירה בוצעה בשעה שהנאשם היה קרוב לסייג הנפשי (טענה שהמאשימה לא חלקה עליה). בהמשך, נטען כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון צריך לנוע בין כמה חודשים לבין 6 חודשים מאסר. כמו כן, ההגנה הפנתה שוב פעם למצבו הנפשי של הנאשם, להליך השיקומי שעבר, לקבלת האחריות מצדו ולהבעת החרטה, לעמדתה של המתלוננת, ליחסים התקינים השוררים כיום בין השניים, ולעובדה כי הנאשם משתתף בכלכלת ילדיהם המשותפים. לאור אלה, עתרה ההגנה להשית על הנאשם מאסר לתקופה השווה לימי מעצרו, בניכויים. לצד אלה, גם נטען כי ההגנה לא תתנגד להשתתף עונש של צו של"צ, ככל שבית המשפט ימצא לנכון לעשות כן.
7. הנאשם אשר קיבל את "זכות המילה האחרונה", מסר כי הוא מצטער על מעשיו וכי כיום הוא ביחסים טובים עם המתלוננת ועם ילדיו. כמו כן, הלה סיפר אודות ההליך השיקומי שהוא עבר ועודנו עובר ועל היתרמותו מהליך זה. לבסוף, הנאשם סיפר אודות המאמצים הרבים שהוא משקיע בכלכלת ילדיו, וביקש, ולו במשתמע, שלא לגזור עליו עונש שיגדע את מקור פרנסתו.

דין והכרעה

8. בהיעדר מחלוקת על כך שמכלול מעשיו של הנאשם מהווים "אירוע" אחד, ובהתאם למתווה שנקבע בתיקון 113 לחוק העונשין, כפי שהוא פורש בפסיקתו של בית המשפט העליון: בשלב הראשון, אקבע את מתחם העונש ההולם בגין מעשיו של הנאשם; ובשלב השני, אבחן אם במקרה הנדון קיימת הצדקה לסטות לקולא מהמתחם שייקבע, או שמא יש לגזור את עונשו של הנאשם בגדריו (אודות המתווה לגזירת העונש, ראו למשל: ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל, (05.08.2013)).

ג. קביעת מתחם העונש ההולם

9. כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוען, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.
10. בעצם ביצוע העבירות המיוחסות לו, פגע הנאשם בסטנדרט התנהגות שנועד להגן על תחושת הביטחון, שלמות הגוף

והכבוד של כל פרט בציבור מפני תופעת האלימות, לרבות זו הכרוכה בשימוש בנשק חם או קר; והרי שחומרה יתרה נודעת לעבירה זו מקום בו כמו במקרה שלנו - היא מבוצעת בתוך התא המשפחתי (ראו והשוו: ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל, (11.10.2007)).

11. בשים לב לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כפי שיפורט להלן - ובייחוד לנוכח השקלול והאיזון בין חומרת הפגיעה שנגרמה למתלוננות, הנזק הפוטנציאלי אשר היה טמון במעשיו של הנאשם, והמצב הנפשי שבו הוא היה שרוי בעת ביצוע העבירות - סבורתני כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים מצויה במקרה הנדון ברף הבינוני.

12. במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נתתי דעתי לאופייה של האלימות אשר הופעלה על ידי הנאשם. בעניין זה, בולטת בחומרתה התנהגותו חסרת הרסן ו"דבקותו במטרה" העבריינית, כאשר פעם אחר פעם ולאחר שלהב הסכין נשבר, הוא אינו מרים ידיים אלא ממשיך ונוטל סכין נוספת ומנסה לפגוע באמצעותה במתלוננת, ולבסוף גם בו עצמו. למעשה, למקרא עובדות כתב האישום המתוקן, בנקל מצטייר לנגד עינינו תסריט אימים שבו הנאשם מנסה פעם אחר פעם לפגוע במתלוננת באמצעות הסכינים שהוא נוטל, לאחר שעוד קודם הוא דחף אותה בכוח בחזרה לתוך דירתם, וכאשר גם שבירת הלהבים אינה מרפה את ידיו שכן הוא מיד ניגש כדי ליטול סכין נוספת. המדובר בהתנהגות שמזרה אימה, מסוכנת, שנעשתה תוך שימוש בנשק קר ושנדמה כי אך בנס לא הביאה לנזק חמור בהרבה מזה שנגרם בסופו של יום. ודוק, בעיני המתבונן מן הצד המדובר ב"תסריט" בלבד, בעוד שהמתלוננת עצמה חוותה את הדברים על בשרה.

לצד אלה ולקולא, נתתי דעתי לעובדה כי במנעד חומרת הפגיעות שעלולות להיגרם לקורבן של עבירת הפגיעה, מצויות אלו שנגרמו למתלוננת ברף שאיננו גבוה. כאן גם אעיר, כי ההגנה טענה שפגיעות מסוג אלה יכולות להתיישב עם "חבלה של ממש" כמשמעותה בחוק העונשין. ועדיין, אף אם יש טעם בטיעון זה, יש לזכור כי הנאשם הודה בביצוע עבירה של פגיעה ובאף שלב לא ביקש לחזור בו מהודאתו זו ולא טען כי יש לתקן את עבירת הפגיעה לעבירה של תקיפה הגורמת חבלה. עוד ייאמר, כי למרות קביעתי לפיה הפגיעות שנגרמו למתלוננת אינן מצויות ברף חומרה גבוה, נדמה כי עיקרו של תיק זה הוא דווקא בנזק הפוטנציאלי שעלול היה להיגרם כתוצאה מהתנהגותו נטולת המעצורים של הנאשם, וכאשר נדמה כי אך בנס כתוצאה מאותן שתי הנפות סכין כלפי המתלוננת לא נגרם לאחרונה נזק חמור הרבה יותר מזה שנגרם בפועל, ואף לא יהיה זה מופרך לומר שהדברים היו עלולים להגיע עד כדי פגיעה בחייה ממש, והרי שכבר היו דברים מעולם.

בנוסף, בית המשפט שוקל את העובדה שבעובדות כתב האישום המתוקן אין בנמצא אינדיקציה לכך שלמעשיו של הנאשם, בוודאי כפי שהם התפתחו והסלימו במהלך האירוע, קדם תכנון מוקדם. אם כי, העובדה שאלה בוצעו על רקע רצונה של המתלוננת להיפרד ממנו, צריכה להיזקף לחובתו, שכן יש בכך ביטוי לתפיסות רכושניות ופטריארכליות.

כמו כן, ובהמשך לאמור זה עתה, יצוין כי בשים לב למצבו הרפואי-נפשי באותה עת, המאשימה לא חלקה על כך שהנאשם פעל בהיותו קרוב לסייג לאחריות פלילית, והדבר צריך להישקל במסגרת סעיף 40ט(א)(9) לחוק העונשין. כך, אמנם ההגנה לא חלקה בפניי כי הנאשם אינו כשיר לעמוד לדין או לא היה אחראי למעשיו, ועדיין, המחוקק הכיר בכך שניתן להביא בחשבון מצב נפשי של נאשם, גם אם הוא אינו לוקה ב"מחלת נפש" כמשמעה בחוק העונשין ואינו זכאי לחסות תחת אחד מהסייגים לאחריות פלילית (ע"פ 1865/14 פלוני נ' מדינת ישראל, (04.01.2016); ע"פ 4312/11 פלוני נ' מדינת ישראל, (10.06.2013)).

גם במקרה הנדון, הוגשה לעיוני אסופה של מסמכים רפואיים בעניינו של הנאשם. על מנת שלא לפגוע בפרטיותו של הנאשם ובסודיות הרפואית שלו - ולא כל שכן, מקום בו המאשימה עצמה מסכימה כי הלה היה קרוב לסייג לאחריות פלילית - לא אפרט לפרטי פרטים את כל האמור במסמכים אלה, ודי שאציין כי בעקבות אותו מצב נפשי חמור שאליו

נקלע נאשם, הוא ניסה לפגוע בעצמו מיד לאחר קרות האירוע שבגינו הוא נותן את הדין כיום (והדברים מצוינים בכתב האישום המתוקן); ואף ביצע ניסיון אובדני נוסף, שבעקבותיו נגרמו לו שברים רבים בגופו, והוא נזקק לשני ניתוחים ולהליך שיקום בבית חולים שיקומי (וראו סיכום הביניים וההמלצות שבמסמך מאת בית חולים וולפסון - נ/4). כן ניתן להפנות לחוות הדעת, הן אלו שהוגשו מטעם הפסיכיאטר המחוזי והן אלו שהוגשו מטעם ההגנה, שאזכרו בהחלטה בתיק זה מיום 02.05.2016 (כב' השופטת הבכירה ר' לביא; נ/2). אכן, ועל כך אין חולק, נקבע בסופו של יום כי הנאשם אחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין, אולם התמונה שהצטיירה שם בפני בית המשפט לנוכח מכלול חוות הדעת, היא שהנאשם היה נתון באותה עת בדיכאון קשה, הגם אם איננו פסיכוטי, וכי מצבו הנפשי היה לא שפיר.

עוד בעניין זה, אף אפנה לדבריה של המתלוננת בשירות המבחן, אשר סיפרה מנקודת המבט שלה אודות המצב הנפשי של הנאשם, ומסרה כי זה החל להתדרדר עובר לקרות האירועים; ואף סיפרה כי לאחר שפצע אותה, הנאשם ניסה לשלוח יד בנפשו עת ניגש למרפסת הדירה במטרה לקפוץ ממנה, מעשה שנמנע בסופו של יום אך בזכות התערבותה.

לאור כל אלה, כאמור, המצב הנפשי שבו הנאשם היה נתון במועדים הרלוונטיים, הגם אם הוא נמצא בסופו של יום כאחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין - וכאשר המאשימה אינה חולקת כי אכן היה קרוב לסייג לאחריות פלילית - יקבל משקל ניכר עובר לקביעת מתחם העונש ההולם. דא עקא, כאן חשוב לציין כי אין עסקינן בנסיבה שהיא בבחינת חזות הכול, כי אם אך שיקול אחד מני שיקולים רבים שעל בית המשפט לשקול במסגרת סעיף 40ט(א) לחוק העונשין (בעניין המשקל הראוי שיש ליתן מצב נפשי עובר לגזירת הדין, ראו פס' 34 בפסק דינה של כב' הנשיאה ד' בייניש בע"פ 2406/09 שלמה אלבו נ' מדינת ישראל, (15.09.2010). כן ראו והשוו לדבריו של כב' השופט א' אינפלד בת"פ 6935-01-13 מדינת ישראל נ' שאדי עראבי, (03.09.2014), בפס' 35).

13. אשר למדיניות הענישה הנוהגת, סקירת הפסיקה מלמדת כי בעניינים של נאשמים אשר הורשעו בעבירה של פגיעה כשעברין מזוין, ובפרט כאשר דובר במעשים של דקירה באמצעות סכין, **ברגיל**, נקבעו בעניינים מתחמי ענישה שברף התחתון שלהם מאסר למשך שישה חודשים (ולעיתים אף לתקופה מעט קצרה יותר), שניתן לרצותו בעבודות שירות, וברף העליון מאסר לתקופות הנעות סביב 20 חודשים. כך למשל, ראו: ע"פ 4833/16 מלקולם ברמן נ' מדינת ישראל, (05.01.2017); רע"פ 7378/13 ח'אלד חרובי נ' מדינת ישראל, (31.10.2013); רע"פ 2781/15 יוסף מחאמיד נ' מדינת ישראל, (27.04.2015); ע"פ (מחוזי מרכז) 32375-05-16 עימאד מוחמד נ' מדינת ישראל, (08.01.2017); ת"פ (שלום כפר סבא) 45552-05-15 מדינת ישראל נ' פלוני, (15.02.2016); ת"פ (שלום ראשון לציון) 59321-05-15 מדינת ישראל נ' לירון לולאי, (12.07.2016).

כן ראו פסק הדין שאליו הפנתה ההגנה: ת"פ (שלום קריות) 22765-06-12 מדינת ישראל נ' ויקטורי גולובין, (17.02.2017); וגם באחד מפסקי הדין שאליהם הפנתה המאשימה, והכוונה לרע"פ 8699/15 אחמד אבוהאני נ' מדינת ישראל, (17.12.2015), נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 ל- 18 חודשי מאסר בפועל (אם כי, דובר שם בעבירה של פגיעה **שלא** בנסיבות מחמירות). כן יצוין, כי עיינתי גם ביתר פסקי הדין שאליהם הפנו הצדדים (אולם העיון כאמור נעשה תוך ביצוע האבחנות המתבקשות). ואכן, נהיר לבית המשפט שקיימים מקרים החורגים, לכאן או לכאן, ממנעד הענישה שהוצג לעיל. הדבר אך טבעי הוא, שהרי מתחמי הענישה שנקבעים בכל מקרה ומקרה משתנים בהתאם לנסיבות הקשורות בעבירה, כאשר אין דין פגיעה שנגרמת בעקבות הטחת אלת עץ באחת הגפיים, שהביאה לפצע שטחי מדמם כדין דקירה בבטן באמצעות סכין, שהצריכה אשפוזים וניתוחים. אף בכל הנוגע לעונשים שהושתו, בגדרי המתחמים או מחוצה להם, הרי שגם אלה השתנו בהתאם למאפיינים האישיים של כל נאשם ונאשם, והרי שלא יהיה דומה עונשו של נאשם נעדר כל עבר פלילי, שקיבל אחריות על מעשיו, הביע חרטה כנה והשתתף בהליך שיקומי-טיפולי משמעותי, לעונשו של נאשם בעל עבר פלילי מכביד, שנמנע מלקבל אחריות על המעשים ושנעדר כל אופק שיקומי.

מה גם, וזאת חשוב להדגיש, כי הענישה היא לעולם אינדיווידואלית ו"אין עסקינן בשיטת ניקוד, או באריתמטיקה.

ענישה היא מלאכת מחשבת - ולא מלאכת מחשב" (ע"פ 5768/10 פלוני נ' מדינת ישראל, (08.06.2015));
וממילא השיקול שעניינו "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם
קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ראו בעניין זה ע"פ 1903/13 חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל,
(25.06.2013)).

14. כללם של דברים, לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים, כפי שפורט לעיל - ובייחוד בשים לב לפציעות שנגרמו
למתלוננת, שאינן ברף חומרה גבוה, ולמצב הנפשי שבו הנאשם היה נתון עת ביצע את המיוחס לו - הריני קובעת כי
מתחם העונש ההולם **ינוע במקרה הנדון בין 6 חודשים מאסר, שניתן לרצותו בעבודות שירות, לבין 22**
חודשים מאסר בפועל.

ד. גזירת העונש המתאים לנאשם

15. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בגדרי מתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, על בית המשפט
לשקול בעניין זה את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כפי שאלו מפורטות בסעיף 40יא לחוק העונשין.

16. בעניין זה, שקלתי לקולא את עברו הפלילי הנקי של הנאשם ואת העובדה כי זו הסתבכותו הראשונה עם החוק. כן
נתתי דעתי לחלוף הזמן מעת ביצוע העבירות; ולעובדה שהוא הודה במיוחס לו, ובכך הביא לחיסכון בזמן שיפוטי יקר,
ואף חשוב מכך, ייתר את הצורך בהעדתה של המתלוננת בבית המשפט. ודוק, התרשמתי מדבריו של הנאשם בבית
המשפט, ושוכנעתי כי במקרה הנדון אין המדובר בקבלת אחריות מהשפה אל החוץ בלבד, כי אם בהכאה על חטא
שמגיעה מעמקי ליבו. בדומה, גם שירות המבחן התרשם כי הנאשם מבטא תחושות של צער וחרטה על מעשיו, ומביע
אמפתיה כלפי המתלוננת.

בנוסף, בית המשפט מביא בחשבון את העובדה שהנאשם היה עצור כחודש וחצי מאחורי סורג ובריח ובמשך תקופה
ארוכה נוספת היה נתון תחת תנאים מגבילים, ובכלל זה תחת פיקוח אלקטרוני ובמעצר בית, בין אם במהלך שהותו בבתי
החולים ובין אם בבית מפקחיו. ברי כי הליך המעצר אינו עונש או "מקדמה על חשבון העונש", אולם ניתן להביא את
הדברים בחשבון במסגרת הנסיבה הקבועה בסעיף 40יא(3) לחוק העונשין.

זאת ועוד, אמנם בית המשפט שקל זה מכבר את מצבו הנפשי של הנאשם לצורך קביעת מתחם העונש ההולם. אולם
בנוסף לאלה, אף מצאתי ליתן לכך משקל גם בבואי לשקול את השיקולים הצריכים לעניין קביעת העונש המתאים לו.
שכן, הפגיעה שעלולה להיגרם לנאשם ככל שיושת עליו עונש מאסר מתעצמת בשים לב למצבו הנפשי האמור, ואף ניתן
לשקול זאת במסגרת הנסיבה שעניינה קיומן של נסיבות חיים קשות שהייתה להן השפעה על ביצוע העבירות. ויוער, כי
דברים אלה אמורים אף מבלי להתעלם כי כיום מצבו הנפשי של הנאשם התייצב במידת מה.

עוד ולקולא, בית המשפט שוקל את עמדתה של המתלוננת, כפי שזו הובעה והובאה בתסקיר שירות המבחן. שם,
המתלוננת סיפרה כי היא זו שמנעה מהנאשם, לאחר קרות האירועים, לבצע מעשה התאבדות; כי כיום הם מצויים בקשר
תקין שנסוב סביב ילדיהם המשותפים; הדגישה את המחירים הכבדים ששילם הנאשם בגין ביצוע העבירה; טענה כי כיום
אינה חשה מאוימת ואינה חוששת מהנאשם וסומכת עליו בכל הנוגע לטיפול שלו בילדים; והביעה את חששה שמא יושת
עליו עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, שכן יהיה בכך כדי לפגוע במזונות שמקבלים ילדיהם מהנאשם. כמו כן, שירות
המבחן מספר אודות מכתב שכתבה המתלוננת, שהוצג להם על ידי הנאשם, ושבזו היא מתארת את הנאשם כאדם טוב,
וטוענת שהעבירה שביצע אינה מאפיינת אותו בדרך כלל. כמו כן, גם במכתב זה סיפרה המתלוננת אודות מערכת היחסים
התקינה השוררת בינה לבין הנאשם כיום ושבה והדגישה את חששה שמא עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות יפגע

ביכולתה למלא אחר מלוא הצרכים של ילדיה (כאן אעיר, כי טוב היה עושה הנאשם אילו היה מציג מכתב זה גם לבית המשפט, ולא רק לשירות המבחן).

אכן, ברי כי האינטרס והעמדה של המתלוננת אינם בבחינת חזות הכול, ואין ליתן לאלו משקל מכריע. יחד עם זאת, מן הנמנע להתעלם מעמדה זו וראוי ליתן לה משקל עובר לגזירת הדין, ואפנה בעניין זה לדבריו של כב' השופט א' אינפלד בת"פ (מחוזי באר שבע) 30590-09-11 **מדינת ישראל נ' פתחי אבו עסל**, (17.06.2012), שם הוא קבע אמנם כי אין להפריז במשקל שיינתן לעמדתה של המתלוננת, אך גם ציין כי:

"לטעמי, למרות כל טענות התובעת, יש משקל של ממש לעמדת המתלוננת. היא זו שנפגעה, היא זו שעומדת בסיכון במישור החברתי, המשפחתי והכלכלי והיא זו שתעמוד בסיכון הפיזי המשמעותי ביום שחרורו של הנאשם. התובעת מציעה גישה פטרנליסטית במובן זה שבית המשפט יעריך את הסכנה בו היא נתונה באופן אחר. עמדה זו של התובעת מאוד מפתה. זאת, במיוחד בשים לב לאמירה של המתלוננת הלוקחת על עצמה אחריות שווה לאחריות הנאשם על המעשים שהוא עשה בה. שכן הדבר מלמד שהקרבת הפנימה את ערכיו המעוותים של הפוגע. יש אכן מקום למסר של החברה המתקנת, גם כלפי המתלוננת עצמה, כי אשמתה אינה כאשמתו. הוא הרשע והיא הקרבן..."

... המחוקק והפסיקה הרימו בשנים האחרונות את מעמדם של נפגעי עבירה, ונדרש מהתביעה ובתי המשפט להתחשב בעמדתם. עקרון זה אינו פועל אך ורק לחומרה, ואינו מופעל אך ורק כלפי נפגעי עבירה הדורשים נקמה. אף עמדה מקלה ומקבלת חייבת לקבל ביטוי ומשקל".

ובמקרה שבפניי נדמה כי הדברים אף מקבלים משנה תוקף, שכן הנאשם התגרש זה מכבר מהמתלוננת, מבטא כלפיה אמפתיה ומקיים עימה יחסים תקינים, וכאשר לנוכח ההליך השיקומי שעבר ועודנו עובר (ועוד אדרש לכך בהמשך) - גם שירות המבחן מעריך כי רמת הסיכון הנשקף הימנו להישנות עבירות בתחום האלימות הזוגית, נמוכה היא.

17. כל אלה, על פניו, היו צריכים להביא את בית המשפט למסקנה לפיה יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. אולם, בשים לב לאמור בסעיף 40ד(א) לחוק העונשין, שוכנעתי כי יש מקום במקרה הנדון לסטות לקולא מהמתחם האמור, וזאת לנוכח ההליך השיקומי המשמעותי והמגוון שאותו עבר הנאשם ואשר יש בו כדי להעיד כי הוא השתקם או למצער כי יש סיכוי של ממש שישתקם". ובמה דברים אמורים?

כפי שתואר בתסקיר שירות המבחן, עוד באפריל 2016, במסגרת הליך המעצר, שולב הנאשם בטיפול בתחום האלימות הזוגית, במסגרת "מרכז גליקמן". וכך, מדיווח של גורמי הטיפול, עולה כי **מזה כשנה וחצי** הנאשם מטופל במרכז, בקבוצה טיפולית; מגיע באופן סדיר למפגשים, מציג תפקוד נורמטיבי; ומחזיק בעמדות השוללות אלימות. עוד להתרשמותם, הנאשם הפיק תובנות רבות מהאירוע וכיום הוא ממוקד בצרכיו ובשיקום קשריו עם בני משפחתו, וכאשר בסיכומם של דברים, עולה תמונה חיובית של אדם אשר עבר הליך שיקומי משמעותי.

עוד יוער, כי גם בדבריו בבית המשפט, הנאשם סיפר ארוכות אודות השתתפותו בהליך הטיפולי שעבר, על התהליך שעבר במסגרת זו ועל היתרמותו הרבה מכך. וכל זאת, תוך שניכר כי אכן עסקינן בהליך בעל חשיבות מכרעת עבור הנאשם ושהיה בו כדי להחזירו לדרך הישר ולהשיב את חייו למסלולם.

אכן, גם גורמי הטיפול העריכו כי קיים צורך בהמשך טיפול, והרי שלנוכח המוטיבציה שהוא מביע לכך, הנאשם אכן ימשיך גם ימשיך את הטיפול. דא עקא, סבורתני כי כבר עתה לא ניתן להתעלם מכברת הדרך הארוכה שהוא עבר בפן הטיפולי וממכלול התרשמויותיהם של גורמי הטיפול, וכאשר כאמור, גם שירות המבחן העריך כי כיום נשקפת ממנו מסוכנות ברמה

נמוכה בלבד להישנות התנהגות אלימה במסגרת התא הזוגי. אשר על כן, ואף אם עוד צפויה לנאשם דרך שיהיה עליו לעבור בפן הטיפולי, דומני כי כבר היום ניתן לומר שלמצער קיים סיכוי ממשי שהוא ישתקם באופן מלא בעתיד. על כן, כאמור, מצאתי כי יש מקום לגזור את עונשו תוך סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם.

זאת ועוד, בנוסף לאותם שיקולי שיקום כבדי משקל אשר מצאתי שמתקיימים בעניינו של הנאשם ושמצדיקים, כאמור, את גזירת עונשו תוך סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם, הרי שמסקנתי האמורה אף מתעצמת בשים לב למצבו הרפואי-הנפשי. כידוע, במקרים חריגים יכול מצבו בריאותי של נאשם, **כשלעצמו** ואף בהיעדר שיקולי שיקום (שבמקרה שלנו מתקיימים גם מתקיימים), להצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם (וראו בעניין זה, פסק הדין בעניינו של אורי לופליאנסקי, בע"פ 4456/14 **אביגדור קלנר נ' מדינת ישראל**, (29.12.2015); וע"פ 4506/15 **צבי בר נ' מדינת ישראל**, (11.12.2016)). והרי שאם הדברים אמורים ביחס למצב בריאותי-פיזי, כך כוחם צריך להיות יפה גם בהתייחס למצב רפואי-נפשי.

גם במקרה שלנו, כאמור, אמנם עושה רושם שמצבו הנפשי של הנאשם התייצב לאחרונה, אולם עדיין אין להתעלם מההיסטוריה הרפואית שלו, וכאשר ניסיון החיים מלמד כי מצב נפשי של נאשם בכל רגע נתון הינו מצב מזל במידה רבה. לאור אלה, והגם אם ידוע הכלל לפיו מצב בריאותי רעוע לא יזכה את הנאשם להקלה אוטומטית בעונש, הרי שבמקרה הנדון ולאור מצבו הבריאותי-הנפשי של הנאשם, כפי שפורט על ידי קודם לכן, מצאתי כי גם בכך, בהצטרף לשיקולי השיקום שמנתי מעלה, יהיה כדי להביא לסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם.

כאן גם ראוי להזכיר, כי המאשימה עצמה הסכימה כי במקרה הנדון יש מקום לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם, אלא שלדידה הרף התחתון של המתחם צריך היה לעמוד על 12 חודשי מאסר.

18. לאור כל אלה, בשים לב להליך הטיפולי שעובר הנאשם מזה כשנה וחצי ועוד צפוי להמשיך ולעבור; לנוכח מצבו הבריאותי-נפשי; לאור עמדת המתלוננת; ולאור יתר מאפייניו האישיים החיוביים אשר פורטו על ידי קודם לכן, מצאתי כי בפניי מקרה חריג שבו מן הראוי להימנע מהשתת עונש מאסר בפועל, ולו לריצוי בעבודות שירות.

בהינתן קביעתי זו, בית המשפט יכול היה להשית על הנאשם עונש מאסר שתקופתו אינה עולה על תקופת ימי מעצרו, כך שבניכויים - היה נקבע כי הלה סיים לרצות את המאסר. יחד עם זאת, נקיטה בדפוס פעולה כגון זה היה סותם את הגולל על האפשרות לגזור על הנאשם צו של"צ (כפי שגם שירות המבחן המליץ). אשר על כן, ולאחר ששקלתי את מכלול השיקולים ומצאתי כי עונש של צו של"צ יאזן ביניהם בצורה נכונה, אמנע מלגזור על הנאשם רכיב של מאסר בפועל.

19. בטרם חתימת גזר הדין, אציין כי בכל מקרה מלאכת גזירת הדין איננה מלאכה קלה כל עיקר. אולם בתיק זה - כאשר מצד אחד, ניצבים מעשיו החמורים של הנאשם, מעשים שברגיל ראויים לענישה מחמירה; ומצד שני, ניצבות נסיבותיו הייחודיות של הנאשם, כפי שאלה פורטו בהרחבה בגזר דין זה - נדמה כי מלאכה זו הפכה לקשה עוד יותר, ואף אודה ולא אבוש כי לתוצאה הסופית הגעתי לא בלי התלבטות והתחבטות. ויודגש, התוצאה האמורה חריגה היא ואינה משקפת את מדיניות הענישה בעבירות אלה, ושאלמלא הנסיבות הייחודיות והחריגות של הנאשם מן הנמנע היה להגיע אליה.

עוד ייאמר, כי בשים לב לעמדתה של המתלוננת ולנוכח היותו של הנאשם חלק משמעותי ממילא בכלכלת ילדיהם המשותפים, אשית עליו פיצוי בסכום סמלי בלבד. כן יצוין, כי בשים לב לכך שהמאשימה לא עתרה להשית קנס על הנאשם, ועל אף שנדמה כי ראוי היה לעשות כן, הרי שבית המשפט לא ישים עצמו כקטגור בנעלי התביעה, ולכן אמנע מהשתתו של רכיב זה.

20. **לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:**

עמוד 7

א. צו של"צ בהיקף של 250 שעות.

שירות המבחן יגבש תכנית של"צ עובר הנאשם ויגישה לבית המשפט תוך 30 יום מהיום. לאחר קבלת התכנית, אאשרה ללא צורך בקיום דיון נוסף.

הוסברה לנאשם חשיבות ביצוע הצו ושיתוף הפעולה עם שירות המבחן. כן הוסבר לנאשם כי ככל שלא יעמוד בצו השל"צ, יהיה בית המשפט לגזור עליו כל עונש אחר.

העתק ההחלטה לשירות המבחן.

ב. מאסר מותנה למשך 9 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. מאסר מותנה למשך 4 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור כל עבירת אלימות מסוג עוון.

ד. צו מבחן של שירות המבחן למשך שנה מהיום.

הוסברה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן ומשמעות אי עמידתו בתנאי צו המבחן.

ה. פיצוי בסך 300 ₪ למתלוננת - ע"ת/3.

הפיצוי ישולם תוך 45 יום מהיום.

מצ"ב טופס פרטי ניזוק.

ו. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך 7,500 ₪ שלא לעבור כל עבירת אלימות, וזאת לתקופה של שלוש שנים מהיום.

אם לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, יאסר הנאשם למשך 10 ימים.

זכות ערעור כחוק.

ניתן והודע היום, ב' טבת תשע"ח, 20 דצמבר 2017, במעמד הצדדים.

החלטה

על מנת לאפשר למאשימה להגיש ערעור על רכיב עונש הש"צ בגזר הדין, ועל מנת שלא להעמיד את ערכאת הערעור בפני עובדה מוגמרת, הנני מורה על עיכוב ביצוע רכיב השל"צ למשך 45 יום.

עמוד 8

אם לאחר עיון נוסף, תחליט המאשימה שלא לערער על רכיב השל"צ, תודיע על כך מידיית לב"כ הנאשם ולביהמ"ש.

**ניתנה והודעה היום ב' טבת תשע"ח, 20/12/2017
במעמד הנוכחים.**

**נגה שמואלי - מאייר, שופטת
סגנית נשיאה**